

JULISTUS

SAIMAAN ALUEEN SÄILYTTÄMISESTÄ MALMIKAIVOSTOIMINNAN ULKOPUOLELLA

Julkaistaan: Savonlinnassa *Maamme rikkaudet 2023* -tapahtumassa 22.9.2022

Puhdas Saimaa on luonnon virkistyskäytön sekä matkailu- ja kalastuselinkeinojen kannalta alueellemme elinehto. Se on monille kunnille myös juomaveden hankintavesistö. Puhtaasta vedestä on jo nyt pula. Vesi on malmeja arvokkaampi luonnonvara globaalisti ja ihmisen elämälle välttämätön. Juomaveden vaarantaminen kaivoshankkeilla ei ole siten harkittua toimintaa. Kaiken lisäksi kaivostoiminnan voitot valuvat pääosin monikansallisille yhtiöille.

Saimaa on arvojensa ansiosta vahvasti ehdolla Unescon maailmanperintökohteeksi, joka lisäisi merkittävästi Saimaan alueen matkailu- ja asumisvetovoimaa. Näitä ei tule vaarantaa lyhytaikaisiksi jäävillä kaivoshankkeilla.

Saimaan alue pitää säilyttää malmikaivostoiminnan ulkopuolella. Malminetsintäyhtiöt ovat tehneet laajoja malminetsintävarauksia, hakeneet ja saaneet Tukesilta malminetsintälupia myös Saimaan alueelle ilman, että alueen maakunnat ja kunnat ovat voineet vaikuttaa lupien myöntämiseen. Kaivoslakia tulee muuttaa siten, että jo kaivosten aluevarauksiin ja malminetsintälupiin tulee saada kunnalta lupa.

Kaivokset eivät lisää pysyvästi alueen elinvoimaa. Kaivostoiminnalla on peruuttamattomia vaikutuksia luontoarvoihin ja ympäristöön, mikä on aluetalouden kannalta haitallista. Haitat jäävät pysyvästi kaivospaikkakunnille käytännössä yhteiskunnan varoilla hoidettaviksi tai kärsittäviksi.

Kaivoslaki on laadittu vahvasti kaivosteollisuuden näkökulmasta. Kaivoslain uudistamista on jatkettava. Aluevarausten ja malminetsintälupien merkitystä alueen maankäyttöön tulee tarkastella kokonaisuutena. Malminetsintälupa sitoo laajojen alueiden maankäytön muuhun tarkoitukseen kuin mahdolliseen kaivostoimintaan. Se vaikuttaa kielteisesti muun muassa kiinteistöjen arvoon ja yrittäjien investointihaluun ja syö samalla alueen elinvoimaa.

Kaivosveron perusteeksi tulee ottaa toiminnan aiheuttamien ympäristöhaittojen ohella myös ne haitat, joita syntyy alueen asutusolojen ja elinkeinojen heikkenemisestä. Veron tuotto olisi ohjattava täysimääräisesti toiminta-alueen sijantikuntiin siltä osin kuin tuottoa ei rahastoida haittojen korjaamiseksi.

Kaivostoiminnan lupien perusteena tulee olla kattava intressivertailu, jossa arvioidaan kokonaisvaltaisesti kaivostoiminnan merkitystä suhteessa paikkakunnan asutusoloille ja elinkeinoille aiheutuvaan haittaan.

Näillä keinoin voimme säilyttää Saimaan alueen malmikaivostoiminnan ulkopuolella myös tuleville sukupolville.

Julistuksen allekirjoittaneet Saimaan alueen maakuntajohtajat ja kunnanjohtajat:

Janne Laine

Savonlinnan kaupunginjohtaja